

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 37.

V četrtek 9. kimovca 1852.

Tecaj 7.

Rojstvo Matere Marije, ki je pribežaljšče grešnikov.

Devico, ktera je današnji dan luč svetá zagledala, imenuje sveto pismo „polno milosti,“ in sv. Tomaž pravi: „Preblazena Devica je toliko milost zadobila, da je ona začetniku milost nar bližej persla, in ravno zavoljo tega je Tistiga spočela, kateri je poln milosti.“ Sveti Avgustin pa pravi: „Sveti Duh je s svojimi darovi v Devičje telo tako stopil, da jo je obsul z vsimi svojimi gnadami ter jo vse skoz bogato z gnadami storil.“ Rojstvo té „z gnadami obsute“ Device je pa za nas tolikanj razveselivniši, ker jih ona — pribežaljšče grešnikov, tolažnica vžaljenih, zdravje bolnikov — ni prejela le kar samo zase, ampak za uboge Evine otroke vesoljne doline solz: česar se sveta Cerkev današnji dan močno razveseljuje in pozdravlja to visoko Devico, rekoč: „Tvoje rojstvo, o Devica, Božja porodnica, je veselje oznanilo vesoljnemu svetu.“

Ker nar večidel ljudi po svojim prerobenju pri sv. kerstu v hude grehe zajde, je po tem nar potrební reč novo prerobenje pri sv. pokori, ker, ako tega ni, je taki človek zgubljen na vekomaj. Kratki naslednji popis prečudniga spreobrnjenja nekdanjega juda, Alfonsa Ratizbona, ki se je dogodilo pred 10 leti, bo pa nekoliko pojasnil, koliko današnji dan rojena Devica skerbi — ne le za prerobenje katoličanov, ampak tudi za prerobenje nejevernikov in judov.

Alfons Ratizbon, rojen na Nemškim od judovskih staršev, je bil zmiram velik zaničevavíc naše katoliške vere, naših svetih opravil in duhovnov. Mislil je, da je vse zgolj samo goljuftja, naj bo vera ta ali ta. Ob kratkim: On se pravi jud ni bil, ampak čist nejevernik. Posebno je Rim sovražil, ki je sredina katoličanstva. 28 let star je šel skoz Francosko deželo na spodnjo Laško, storil je pa terdni sklep, da v Rim, sebi tolikanj zamerzno veliko mesto keršanstva, nikakor ne pojde. Ali, „človek obrača; Bog oberne.“ V mestu Neapelnu, ki je že deleč pod Rimom, se naprej čez morje na otok Malta nameni; na enkrat pa, sam ne vé, zakaj? se vsede v voz, ki je bil v Rim napravljen. Sam čez se nejevolin pride 1842 v Rim, se nekoliko ogleda po mestu, in hoče čez malo dni naravnost dalje iti. Spomni se pa, da ima obiskati še prijatla iz mladih lét barona Bussierre-a, kateri je bil k katoliški veri prestopil. Iz jeze zavoljo tega ni mislil k njemu iti, ampak mu le po služabniku listič poslati, da je tukej; služabnik je pa

za njim vrata zaperl, rekoč, da je gospod že doma, naj sam ž njim govori, in mogel je zoper svojo voljo k njemu iti. Bussierre se ga je zlo razveselil, pa kmal, ko je govorjenje na vero zadelo, je tudi spoznal žalostni stan njegove duše. Per ločenju je perjatelj komaj posilil Ratizbonu v spomin svetinjšico, na kateri je bila Mati božja čistiga spočetja, in pa listek, na katerim je bila spisana znana molitev sv. Bernarda k Marijinu prečistimu sercu: „Spomni se, o preusmiljena Devica, da še nikdar ni bilo slišano, da bi bila ti koga zapustila, kateri je per tebi pomoči iskal i. t. d.“ Ratizbon se je smejal temu čudnemu darilu, in ga je vzel le zavoljo perjatlove nadležnosti. Ob enim ga je Bussierre pogovoril, še za kake dni v Rimu ostati, da mu bo še veliko lepiga po mestu skazal. Ko Ratizbon iz njegove hiše odhaja, ga le radovednost prime, koga da je na unim lističu zapisano, in prebere molitvico, pa se mu vse neumno zdi, in zasmejuje tudi to, kakor je bil navajen z vsimi sv. šegami delati. Vender jo je še bral, in molitev se mu je tako v spomin vtisnila, da mu je zmiram po ušesih šumelo: „Spomni se o preusmiljena Devica, da še ni bilo nikdar slišano i. t. d.“ — Drugi dan mu je Bussierre rimske cerkve skazoval, pa Ratizbonu ni nobena reč v serce segla. Pri cerkvi sv. Andreja ga je Bussierre poprosil, da naj nekoliko sam ostane, ker ima tukej blizo nekaj opraviti, pa da bo v 10 ali 12 minutah zopet persel. Bussierre nazaj pride, ali Ratizbona nikjer ne vidi. Poslednjič zagleda v kapelici sv. angela Rafaela klečečo človeško podobo. Bliže stopi, gleda in — spozná, da to je njegov perjatelj Ratizbon. Ga pokliče, pa ni odgovora. Ga poterka na ramo, ali Ratizbon, ki je na štapli klečal, je imel obraz z rokami zakrit in glavo na kamnitno pregrajo naslonjeno, in je bil tako zamaknjen v premišlovanje, da nič ni čutil. Večkrat ga drami, pa nič ne zda. Poslednjič mu glavo vzdigne. Takrat vidi, da je njegov perjatelj ves iz sebe, oči vse zasolzene: kuševal je svetinjšo matere božje, ki mu jo je bil poprejšnji dan dal, in le zdihljejev je bilo od njega slišati, nič družiga ne. Kaj se je bilo zgodilo? Izraelic se je bil v verniga katoličana spremenil. Uni ga sprasuje, pa ne sliši od njega družiga, kakor zdihovanje: „Oh, kako srečn sim! Iz kakšniga brezna sim rešen! Oh, nesrečni moji verski bratje! Za vse na svetu bi ne mogel več živeti brez kersta! Kako srečn bi bil, ko bi me na tavžent koscov stergali, kakor so sv. marternike, ktere sim se včeraj zaničeval! O kako srečn, ko bi me martrali in terpež'li! Le kerst! kerst!“ —

Kako se je vendar to naglo in prečudno spreobrnjenje zgodilo? Ratizbon sam je to mašniku Villefortu razložil. Cela cerkev se je bila na enkrat zatemnila, le ena sama kapela je bila razsvitljena, kakor ena sama luč. V svitlobi se mu je Mati božja sama perkazala, ravno taka, kakor je bila na uni svetinji narejena. Bila je velika, častitljiva, svitla podoba, polna neizrečene ljubeznjivosti. Dala mu je znamenje, da se ne sme več staviti, in da mora verin poklekniti. Po tem je pokleknil, in mu je še enkrat znamenje dala, da je prav storil. Poslušajmo ga, kako sam to zgodbo pripoveduje:

„Ko sim se v to od narčistejšiga sijanja razsvitljeno kapelo ozerl, kaj sim vidil? Visokosveto Devico, živo, kakor je, veliko, častitljivo, lepo in polno usmiljenja, popolnoma enako podobi na svetinji neomadezaniga spočetja. Ko sim jo ugledal, sim se pri ti priči na kolena vergel, in večkrat poskusil, oči k sv. Devici povzdigniti; pa od svetiga strahu in silne svitlobe sim jih mogel le spet v tla obrniti. Komej pa, ko sim ji v oči pogledal, sim iz njih že vidil svoje zadobljeno usmiljenje in njeno dobrotljivost. Pričujočnost presvete Device, ki nobeniga glasu ni od sebe dala, me je naučila strahu in groze pred greham, pa tudi visoke imenitosti katoliške vere: da ob kratkim rečem: popolnoma sim jo razumel.“

Taki je poklic božje gnade do Ratizbona k pravi veri in vernimu življenju. Mašnik Villefort ga je sveto vero zuel in 11 dni potlej je bil kersen. Zdaj kakor katoliški mašnik Bogu služi, in Marijo časti, ki mu je na prošnjo njegoviga brata in prijatla spreobrnjenje sprosila pred sedežem Božje milosti. — Ratizbon zdaj ne živi več po judovsko, ampak po kersansko; tako stori slehern spreobrnjenje in spokornik, ako mu je njegovo dušno zveličanje resnica.

Krivoverske — in Božje sodbe.

(Dalje in konec.)

Pervi sprječevalec, ki je v teh zmotah resnico poterdil s svojo smertjo, je bil Kutbert Maine, poprej anglikansk duhoven, potlej pa, goljufijo spoznavši, katoličan in mašnik. Vjeli so ga in tozili, da je iz Rima dobil papežev razpis (bulle), kateri govori od ločenja kraljičnih podložnikov. Bilo pa v resnici ni nič družiga, kakor prepis papeževiga razpisa od poprejšniga svetiga leta, ki so ga bili med njegovimi papirji našli. Potlej, da je prederavno oblast (kakor so rekli) rimskiga škofa zagovarjal in nar viksi cerkveno oblast kraljice tajil: da je en „Agnus Dei“ — jagnje Božje — (nekako svetinjo, ki so mu jo bili z vratu stergali) v kraljestvo pernesel: da je maseval i. t. d. Desiravno so bile te reči nedolžne in pravične, vendar tudi v tem niso imeli nobenih uterjenih sprječevanj. Razpis od poprejšniga sv. leta je bil brez moči zdaj, in Maine ga ni iz Rima pernesel, ampak v neki angleški bukvarnici v Donay-u kupil, viditi, kaj de v sebi ima. Sploh je bilo uterjeno, da on ne po duhu, ne po čerki deželnih postav ni bil zadolzenja prepričan — tudi brez ozira na to, da so zoper katolicane bile krivice: ali porotniki so sodili takrat, kakor letasnje leto nad Newmanam. Dosti jim je bilo vediti, da „Maine je rimskokatolišk mašnik in sovražnik kraljičine vere:“ k smerti so ga obsodili. Maine je sodbo mirno poslušal, povzdignil roke in oči proti nebesam in odgovoril: Deo gratias, hvala Bogu!

Tri dni pred smertjo je neki služabnik gospoda

Maineta nagovoril, da naj se k smerti perpravi: zakaj k večimu ako je še tri dni, mu je rekel, ko bote v smert peljani. To opombo je mašnik sosebno hvaležno sprejel in rekel: „Ako bi imel kej razdeliti, bi dal rajši njemu, kot katerimu koli drugimu, ker mi je več storil, ko vsak drug.“ Po tem naznanilu se je z vso resnoto molitvi in premišljevanju vdal, v kar je do smerti bil zamaknjen. Drugo noč se je perkazala svitloba v njegovim stanovanju med dvanajsto uro in eno po pol noči, tako da so ga nekteri bližnji jetniki klicali, zvediti, koga de je: ker dobro so vedili, da ne ognja, ne luči ni imel seboj. On pa jih je prosil, per miru biti, ker to ne tiče njih.

Ob dnevu njegove smerti so mu obetali, per življenju ga pustiti, ako se svoji veri odpove. Ko pa ni hotel, so mu silo delali, saj na biblio (sv. pismo) perseči, da je kraljica glava angleške cerkve, in so mu življenje obetali pustiti, ako to stori: ako se pa tudi tega brani, da mora biti vlečen, obešen in četerten. Na to popade sv. pismo, stori križ nad njim, ga kušne in reče: „Kraljica ni nikoli bila, in zdaj ni, in nikoli ne bo glava angleške cerkve.“ Na to so ga četert milje deleč do moriša vlekli, kjer so bili nalaš posebno visoko obešalo postavili. Bil je iz proglje ali zanjke, na kateri so ga vlekli, rešen, potlej je pokleknil in molil. Ko je na lestvici (lojtri) stal, bi bil rad še k ljudstvu spregovoril, pa mu niso perpustili. Torej je molil z vso bogoljubnostjo in v besedah: In manus tuas etc., v tvoje roke zročim svojo dušo, mu je bila lestvica spodmaknjena. Ni še bil mertev in nečloveki so verv prerezali, ga doli vergli in njegov život razčeterili, ter četerere dele v štirih različnih mestih obesili, glavo pa per Wadbridžki cest na kol nataknili. — Rabelj, ki je bil svoje roke pomočil v nedolžno kri, je v enim mescu bil pobésnil (ob pamet persel) in je bil kmal z revno smertjo umerl. Posebno spomina vredno je tudi to, da nobedin zmed tistih, ki jih je bil Mainot perdobil za sveto Cerkev, se nikoli ni dal napeljati, da bi katoliško vero bil zatajil, ktere so se bili od tolikiga učenika naučili.

To pa novovercam se ni bilo dosti, temuč stresovali so se tudi nad tistim, ki so z Mainetam kej opraviti imeli. Tregian (zr. Tridžen), plemenitnik, ki je bil Maineta k sebi sprejel, je zgubil svoje veliko premoženje, zavoljo katoliške vere, in je bil za vse žive dni v ječo obsojen. Osem njegovih sosedov in služabnikov je bilo zapertih in nadzornstvu podverženih.

Enacih neusmiljenost zoper nedolžne katolicane na Angleškem iz tistih časov sta napolnjena dva dosti obsirna zvezka Dohtarja R. Thalonerja. Takó se je razširjalo protestanstvo! Torej ni čuda, da bolj previdni, kateri se kolikaj v zgodbah ogledajo in le nekaj resnico ljubijo, in eno samo iskro skerbi za večnost imajo, kmalo spoznajo, kje je resnica, mir, zveličanje. J.

Misjonske naznanila

g. Dr. Knobleherja do sredisniga odbora Marijne družbe na Dunaju.

(Dalje.)

Daninger, neutrudno pridin in zmiram dobre volje, je po dnevi dobil časa, na fisharmoniki igrati spodbudnih melodij, zvečer pa so mogle z glasnim petjem v domorodnim jeziku biti sprem-

ljane. — Brodnarjem je bil ravno tako natanki red odkazan, kateri jih je v kratkim tako spreobrniti, de se Barabrajci niso mogli načuditi, kako de so se njih bratje v francozovski šoli čisto spremenili. Red, dobra volja in bratovska edinost je bila med nami, ves čas ko smo bili na Nilu, in to je zlo perpomoglo, de nismo ne moči zoperniga obnebja obhutili, ki je druge poti hudo nadlegalo, in tudi dolg čas po domačiji nas ni moril.

Posihmal pa se je imelo skazati, če ne bo kje pušava popotnikom pregnala serčnosti in dobre volje, — ta pušava namreč s svojimi strahovitostmi med golimi zagorelimi pečinami na nezmernih peševinah, kjer noben studenic zemlje ne napaja, nobeno drevo ne daje hladivne sence, kjer popotnik na visokim, nestalnim herbtu počasi šetajočiga velbljuda pred žgečimi solnčnimi žarki zastoni obrambe isc, in kjer mu le smertne žertve, izsušeno hrodje (okostja) od ljudi in zver, ki so od žeje in truda poprej popotvavši pocepali, pot kažejo. Zmed vsih popotnikov je le meni samimu iz lastne skušnje znano bilo, koga de ima pot skoz pušavo prijetniga in neprijetniga. Grozo mi je delala ta težavna reč: vender me je umirila zavednost, de previdnost Božja, ki je tudi v nevedeni zemlji po pušavi sem ter tje kako sadico z zelenjavo oblekla, in jo pred žgočo solnčno vročino brani, in ki je mene na prvem popotvanju žejine smerti otela, tudi zdaj nas ne bode zapustila. Ker so me v Hurlumu ze težko perčakovali, in ker je pri težki robi, ktera se zavoljo ze zlo upadene vode ni mogla po ladii dalje odpravljati, bilo koga potreba, kterimu je bilo popotvanje iz lastne skušnje znano, sta me ta dva vzroka nagnila, vodstvo „Zgodnje Danice“ gospodu Kociancicu zročiti, mu gospoda Trabanta, Knavsia in Kavasa, Mohamet-Aga ko tolmača pridati, sam na čelu karavane z družimi tovarši veliko krajši pot skoz Nubiensko pušavo umiriti, ladija pa de naj zabrodari skoz srednje Nilovo slapovje in daljni ovink po reki čez Dongolo in Šajkievsko zemljo, in k manjšimu dva mesca po našim prihodu v Hartum pride. — Torej je bila vsa roba nevtgama na breg znošena, in smo na vidnu (odpertim polju) v Korosku vstric senčnih divjih smokey tik Nila napravili velik šotor, ker 20. listop., tedej le en mesec in dva dni po našim odhodu iz Kaira, je bila „Zgodnja Danica“ perpravljena odriniti in derzno jadrenje skoz srednje slapovje skusiti. Slovo je globoko v srce seglo, ne manj unim, ki so odšli, kot tem, ki smo ostali: obojim je težko bilo se ločiti in po različnih potih dalje iti. Jest bi rad bil na obeh straneh, obojim pomagati, ali to ni bilo mogoče: dolžnost mi je pušavo odkazovala, na uni strani sim se zanašal na serčnost, previdnost in stanovitnost mladiga vodnika, in sim svesto upal v obrambo, de jo mu bo Gospod gotovo dodelil v nevarnosti. V našim ložnišu v Korosku je bila kmalo prava živa mešanica, Arabljani iz Ababdej-skiga rodu s svetločernim obrazom, migljajočimi očmi in čopastimi lasmi, z dolgo nadhaljo, po stari rimski segi, lepo nagubano čez život in pleča viséčo, so prihajali in so vhajali in izhajali. Vsak je ogledoval po trugah, ki bi bile po teži in veličini narbolj primerne za njegove velbljude. V dvéh dneh je bilo vse prevagano in po številu velbljudov, ktere so bili posamezni lastniki za pot odmenili, na trume v ložnišu razdeljeno. Pa še veliko trug je ležalo sem ter tje, ki so se jih Arabljani bali in rekli, de so na tla perbite in se ne dajo

vzdigniti. Nobedin ni imel velbljudov dosti močnih, jih skoz pušavo prenesti. Bili so večidel zaboji s pripravo za naše tiskarstvo. Zmed tiskarijstva smo bili le samo dva kosa, ki je tehtal vsak nad 4 egiptovske stóte (cente), na ladii pustili: vse drugo je bilo skoz pušavo odmenjeno. Ta reč sama bi nas bila v ne malo zadergo spravila, ako bi ne bil že od Kaira sem skerbel, jo odverniti, in ako bi se ne bil mogel na pomoč svojih tovaršev v tem zanašati. Bil sim za potrebo obilno desk v Kairuseboj vzel. Žebļev, kladev, žag in sekir smo imeli dokej po zabojih. Vse naše roke so bile sekanja in tesanja ze vajene, ljudje so sem ter tje gledali, kaj bomo nad ostalimi zaboji sklenili, mi pa smo s svojim orodjem urno in pridno k delu segli. Arabljani so pevajoči iz palmoviga ličja vervi na svojih čepičih sukali, z njimi tovore na velbljude privezati in obesiti, mi pa smo težko obložene zaboje odbili, jih prežagali, po dva iz eniga narejali, nove pokrove iz desk zbijali, za ostale reči čisto nove zaboje izdelovali, in, prejden so Arabljani svojo reč napravili, smo bili mi ze vse dokončali. —

(Dalje sledi.)

Kdor dobro stori, stotero plačilo dobi.

Lansko jesen je častiti fajmster v Dervalu, majhnim bretanjskim mestu na Francoskim, revno derzino svoje duhovnije obiskal in ji malo denarja dal, ki si ga je bil samiga sebe zatajevaje per piclim dohodku perhranil. Domu grede žalostno premišluje, kako malo de premore dobro storiti ter reve in nadloge polajšati. Kar ga nekdo z imenam pokliče, in, ko se ozre, zagleda satabrianskiga zupana in per njem moza s skrinjico na glavi. Oba se prijazno pozdravita: potem pa zupan fajmostru pove, de mu ima pismo nekiga bivšiga vojaka zročiti, ki se mu Karl pravi. Duhovni pastir se tega imena precej ne spomni: poslednjič si pa vender domisli, de je nekdej nesrečnemu vojaku dobroto skazal, in de je mogel ta ravno Karl biti. Zupan duhovna poprasa, kaksna de je bila ta dobrota, in naslednje zasliši:

Konec veliciga serpana 1848. leta sim po navadi zvečer bolnike in uboge obiskal in se potem domu vernil. Ne deleč od našiga mesta sim mladiga vojaka zagledal, ki je zmoten in divji proti globoki in dereči reki tekal. Jez sim ga ustavil in prijazno ogovoril: on mi pa ni nič odgovoril in mi je hotel uteči: ker se mi je pa samomor dozdeval, sim ga terdno deržal in komaj sim ga napravil, de je z menoj domu šel. Doma mi je po prijaznim poprasevanju vender razodel, de je denar, ki mu je bil ko nadesetniku zročén, zaigral, in de se zavoljo sramote hoče ukončati. Na to je začel glasno jokati in zdihovati: Oh, mati, mati, ko bi oni vedili!

Ko se je bil mladi vojak umiril, sim ga svaril in opominal, kakor le ore z zgubljenim sinom zamore govoriti. Nisim ga pa samo tolazil, dal sim mu tudi 130 frankov, ki jih je bil tako lahkovoljno zapravil. To je skoraj vse moje premozenje, sim mu djal, pa z Božjo pomočjo bote odslej drugačni, pridno delali in mi enkrat, ako bo mogoče, te denarje povernili, ki so več ubozih, kakor pa moji. Ne morem popisati, kako se je mladi vojak veselil in čudil. Močno mi je roko stisnil in čez nekoliko časa rekel: Gospod! v treh mescih bo konec moje vojaške službe. Resnično vam obljubim, de bom z Božjo pomočjo odslej pridno delal in pošteno živel.

To izgovorivši je denar vzel in šel, in jez sim ga se blagoslovil. Sestra mi je pa dostikrat očitala, da sim denar nevrednemu človeku dal, ki ga ne bom nikdar več vidil. In res sim mogel prihodnjo zimo v lahki suknji preživeti, in jed mi je bila le kruh in juha: pa Bog mi je moč dal, in sim tudi prebil. Odslej nisim nič od njega slišal.

V tem so trije možje v majhno, nizko stanico dospeli. Zupan se usede in pravi: Ta Karl mi je pred dvema dnevmi skrinjico in pismo poslal in me opomnil, da oboje v vaše roke gotovo pride. De bi se toraj to naročilo natanko spolnilo, sim se sam k vam podal.

Mož, ki je skrinjico nesel, jo je na mizo postavil. Bila je silno težka. Duhoven je pismo odperl, ki je bilo v Sent-Francisku v Kalifornii pisano, in je bral:

Prečastiti gospod fajmošter, nar boljši zmed ljudi! S tem vam pošljem majhno zamnje večne hvaležnosti v spomin 28. veliciga serpana 1848. To je prvi sad moje pridnosti v ptuji deželi. Karl F..., nekaj naddesetnik v prvem polku, zdaj rudar v Kalifornii.

Skrinjica se je odperla: bilo je v nji več velicih zlatih grud, cenjenih 12 do 15000 frankov. Ančika, reče fajmošter sestri, veselja se jokaje, nikdar več mi tako oistro nobeniga skesaniga gresnika ne sodi! Nesrečni gost je obljubo stokrat spolnil. Bogu bodi hvala! prihodnjo zimo mojim ubogim ne bo ne hrane ne zdravila mankal, in ti, sestra, boš veliko gorkih oblačil nakupila, da se bodo revni možje in žene moje duhovnije gredli. Pač ni večiga veselja, kakor dobrodelnost!

Sodba Gapskiga škofa Irencja

nad spisi nevernikov kar za solo.

„Verujem v Boga, Stvarnika vesoljstva, ne pa v dobro misel tistih, ki hočejo „Univers“¹⁾ razdreti. Verujem v Jezusa Kristusa, ki je Cerkev s kersanskimi nauki postavil in ne z učeni nejevestva²⁾. Verujem v sv. Duha, kateri je govoril po prerokih in ne po Šembiljah³⁾. Verujem v občino svetnikov, nočem pa se šteti k občini „Gazette de France“, „Siecle-a“, „Débats“, „Presse“ in „Charivari-a“⁴⁾. Verujem v vstajenje mrtvih, močno pa se bojim vstajenja Galikanov in Parlamentarjev⁵⁾. Verujem večno življenje, nočem pa nič vediti od življenja v elizejskih poljanah⁶⁾. Naj ga poganski pesniki tudi še toliko lepo malajo. To se pravi: Odločim se za kersanske spisavce v učilno v pravni perméri, za to se pa ne odpovem mojstrovskim delam Rima in Atén, ako se skerbno tega očistijo, kar imajo čednosti in katoliški veri nasprotniga.“

¹⁾ Nar boljši politisko-cerkveni francoski časnik.

²⁾ Kakor Homér, Ovid i. t. d.

³⁾ Ženske starih nevernih narodov, ktere so jim prihodnost menile odkrivati.

⁴⁾ Glasoviti časniki, katerih prvi je preveč enostransk, drugi, zlast pa Débats, poln neveriskiga duha.

⁵⁾ Ti so perpisovali francoskim kraljem in vladnikom do cerkve večji oblast kakor papežu; učili so do prvih sužnost, do papeža prederznost. Iz galikanizma je po Febroniu izrastel nesrečni jozefinizem.

⁶⁾ Izmišljeno stanovanje per starih ajdih na unim svetu za tč, ki so pravično živeli. S.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Gospod K. *) iz Ž. prašajo rekoč: *Lepo je bilo razloženo rpeljanje bratoršine presretiga in neomadešaniga Serca Marije Device per sv. Petru v Ljubljani; ali je ta bratoršina samo za mesto? ali se zamorejo tudi ljudje iz kmeter in iz daljnih krajev va-njo zapisovati, desiravno per bratorskih opravilih v cerkvi sv. Petra pričujoči ne morejo biti? Prav in marsikomu vstrešeno bi bilo, ako bi se se to po Danici razjasnilo.* — Odgovor. V to bratoršino se zamorejo vsi, kateri koli želé in od kodar koli si bodi, zapisati, če tudi ne morejo per bratorskih opravilih pričujoči biti, ker te opravila niso bistna reč. Kdor per tih opravilih ni, je le toliko na zgubi, da tistih nepopolnoma odpustikov ne doseže, kateri so z vsakim takim opravilam sklenjeni. Bistna reč k zadobljenju popolnoma odpustikov ob odločenih časih (dvakrat v mescu, v praznike Matere Božje i. t. d.) pa je to, da se vsak dan enkrat moli „Česena Marija“ s pristavkam: „O Marija, pribežališe gresnikov, za nas Boga prosi!“ in, kdor želi odpustike ob taci časih doseči, da po skesani spovedi in vrednim sv. Obhajilu v kaki cerkvi na papežev namen móli, kakor pri družih odpustikih. Zapiše se vsak lahko p. pri svojim gospodu duhovnu, tede imena vsih bratov in sester morajo poslani biti k sv. Petru, ali pa h kaki drugi od Vikših poterjeni podružnici Marijniga Serca, da se v bratorvske bukve zapišejo. Ker je marsikomu, ki v Ljubljano pride, k sv. Petru nekoliko v stran, je častiti brat (frater) David pri OO. Franciškanih tudi še dalje, kakor dosihmal, pripravljen, imena bratov in sester Marijniga neomadešaniga Serca sprejemati, ktere je dozdaj k podružnici v Nemški Gradec pošiljal, posihmal pa jih bo vse pri novi podružnici per sv. Petru oddajal. Opomniti je tudi potreba, da se od pristopnikov k bratoršini nič ne sme tirjati (razun ako si kdo podobo Marijniga Serca kupi, ktero se vé de plača); dobro pa stori, ako kdo radovoljno kak dar dá, ker je poprava bratorvskega altarja in velika tabla Marijniga Serca veliko stalo, in ker se bodo svete maše za brate in sestre pri bratorvskim altarju bolj pogosto brale, če bo več pomočkov.

Razgled po kersanskim svetu.

Jud je jud. V Hradišu je neki jud hišo kupil in 9. u. m. se je nad neko tablo „Kristus in Magdalena“ ki je ob stopnicah že več lét visela, togotno znosil. Z nožem je vso tablo zrezal in obodel, celo obklep okoli s sekiro raztolkel. — Sila ljudi, ko so to peklenko djanje slišali, je k hiši pergromelo se nad bogokletnem zmaševat Jud je sodbi zročén.

Varšav. „Volkshalle“ od 26. p. m. piše, da jih je kolera do tistihmal že pet tavezt v tem mestu pomorila, in da jih še zmirej po 200 na dan umerje, desiravno bolezin odjenjuje. — V Landsbergu na Šleskim, ki ima 1000 prebivavcov, jih je umerlo že 100 in bolezin še nič ne odjenjuje. — V Dancigu, kjer je 64000 ljudi, se je 25. mal. serp. kolera perkazala; do 25. p. m. je bilo tam 308 bolnikov in 145 mrtvih za to boleznijo.

Jonska vlada (gresko-odcepljena in anglikansko-protestanska) je katolicanam vse cerkve po otokih zaprla in njih mašnikom sleherno duhovno opravilo prepovedala!

*) Za podučni spis: „Turk kristjana v četerti ure spreoberne“ Bog plati! se bo kmal natisnil. Vred.